

PROTOKÓŁ NR 3/2017
z posiedzenia Rady Naukowej
Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego
w dniu 16 sierpnia 2017 roku

W trzecim posiedzeniu Rady Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego kadencji 2017-2021 uczestniczyło 23 spośród 29 członków Rady, co zapewniło ważność wszystkich podejmowanych na posiedzeniu uchwał. Jako zaproszeni goście w posiedzeniu Rady uczestniczyli: dyrektor Instytutu dr **E. Kuzebski**, z-ca dyrektora ds. finansowych **R. Geremek**, przew. KZ NSZZ „Solidarność” przy MIR dr **K. Trella**, przedstawiciel Rady Pracowników dr **M. Zalewski**, kierownik Działu Obsługi Projektów i Informacji **M. Arndt-Szyszko** oraz prac. Sekcji Kadr i Organizacji Zarządzania dr **P. Dorszewski**. W posiedzeniu Rady uczestniczył również przedstawiciel Departamentu Rybołówstwa MGMIŻŚ **M. Krych**.

Przewodniczący Rady Naukowej MIR-PIB prof. dr hab. **Zygmunt Klusek** otwierając posiedzenie przywitał przybyłych członków Rady oraz zaproszonych gości i zaproponował przyjęcie następującego porządku obrad:

1. Otwarcie posiedzenia, przedstawienie i przyjęcie porządku obrad.
2. Przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Rady Naukowej w dniu 16.05.17 r.
3. Uchwała Rady Naukowej MIR-PIB w sprawie opinii na temat komercjalizacji Morskiego Instytutu Rybackiego - Państwowego Instytutu Badawczego.
4. Uchwała Rady Naukowej MIR-PIB w sprawie opinii na temat proponowanych zmian w Regulaminie Organizacyjnym MIR-PIB.
5. Uchwała Rady Naukowej MIR-PIB w sprawie opinii na temat zatrudnienia kandydata wyłonionego w konkursie na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zasobów Rybackich.
6. Sprawy inne i wolne wnioski.
7. Zakończenie posiedzenia Rady Naukowej MIR-PIB.

Ad 1. Przedstawiony porządek obrad został przyjęty jednogłośnie przez członków RN.

Ad 2. Protokół z posiedzenia Rady w dniu 16 maja br. został przyjęty jednogłośnie przez członków RN.

Ad 3. Przewodniczący Rady Naukowej prof. **Z. Klusek** poprosił dyrektora Instytutu dr **E. Kuzebskiego** o przedstawienie stanowiska Dyrekcji w sprawie komercjalizacji Instytutu.

Dyrektor Kuzebski rozpoczynając wystąpienie stwierdził, że stanowisko Dyrekcji w tej sprawie zostało przesłane członkom Rady wraz z materiałami na posiedzenie. W przygotowanej prezentacji Dyrektor przypomniał, że Zarządzenie Nr 14 Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie utworzenia Zespołu roboczego do przeprowadzenia postępowania przygotowawczego mającego na celu ocenę celowości oraz warunków komercjalizacji Morskiego Instytutu Rybackiego z dnia 10 kwietnia 2017 r. zostało opublikowane 14 kwietnia br. W skład powołanego zespołu weszło 8 osób, przewodniczącą zespołu została p. minister Anna Moskwa Podsekretarz Stanu nadzorująca Departament Edukacji Morskiej. W skład Zespołu zostali ponadto powołani: przedstawiciel MNiSW, dyrektor MIR-PIB oraz przedstawiciele - Departamentu Edukacji Morskiej, Departamentu Nadzoru Właścicielskiego, Biura Kontroli Audytu Wewnętrznego, Biura Dyrektora Generalnego, Departamentu Rybołówstwa w MGMIŻŚ. Zgodnie z Zarządzeniem, w pracach Zespołu mogli brać udział również eksperci, na wniosek Dyrektora Instytutu byli to jego zastępcy: dyr. R. Geremek i dyr. I. Psuty. Zadaniem Zespołu było wydanie opinii zawierającej ocenę celowości oraz warunków komercjalizacji MIR-PIB, zgodnie z zapisami Zarządzenia Zespół był zobowiązany przedłożyć Ministrowi Nadzorującemu opinię w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie tego Zarządzenia, czyli w

terminie do 14 czerwca br. Spotkanie Zespołu odbyło się 13 czerwca br., na posiedzeniu Zespołu Dyrektor MIR-PIB przedstawił stanowisko Dyrekcji Instytutu na temat komercjalizacji, treść tego stanowiska została przekazana Radzie w materiałach na posiedzenie. Spotkanie Zespołu zakończyło głosowanie, w którym sześciu członków głosowało za komercjalizacją Instytutu, a dwóch było przeciw.

Następnie dyr. Kuzebski przybliżył zebrany czym jest komercjalizacja i jakie przepisy ją regulują. Dyrektor stwierdził, że komercjalizacja instytutów jest przewidziana jako jedno z działań reorganizacyjnych i wynika to z ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych. Zgodnie z art. 12 ustawy, instytut może podlegać komercjalizacji. Do komercjalizacji instytutu stosuje się przepisy ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników (Dz. U. z 2016 r. poz. 981, 1174 i 2260). Komercjalizację instytutu poprzedza postępowanie przygotowawcze mające na celu ocenę celowości oraz warunków jego komercjalizacji. Decyzję o komercjalizacji instytutu może podjąć minister nadzorujący w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw nauki, z inicjatywy własnej lub na wniosek dyrektora, po zasięgnięciu opinii rady naukowej. Do pracowników instytutu przekształconego w spółkę handlową stosuje się art. 23¹ Kodeksu pracy, który generalnie mówi o zmianie pracodawcy czyli przejęciu pracowników instytutu przez nowego pracodawcę. Art. 13 ustawy precyzuje, że w spółce handlowej powstałej w wyniku przekształcenia instytutu, która kontynuuje dotychczasową działalność, można powołać radę naukową spółki. Do rady naukowej spółki należy: 1) przedkładanie zarządowi spółki propozycji perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej; 2) przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych oraz postępowań o nadanie tytułu naukowego w zakresie posiadanych uprawnień; 3) opiniowanie kierunkowych planów tematycznych i finansowych spółki oraz 4) opiniowanie regulaminu organizacyjnego spółki.

Dyrektor poinformował, że kwestię komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych określa ustawa z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników, a następnie przybliżył jej najważniejsze zapisy:

- Komercjalizacja, w rozumieniu ustawy, polega na przekształceniu przedsiębiorstwa państwowego w spółkę; jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, spółka ta wstępuje we wszystkie stosunki prawne, których podmiotem było przedsiębiorstwo państwowe, bez względu na charakter prawny tych stosunków.
- Uprawnieni pracownicy w spółce powstałej w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego albo przez wniesienie przedsiębiorstwa do spółki, której akcje zostały zbyte zgodnie z ust. 1, zachowują uprawnienia do nieodpłatnego nabycia akcji (15%).
- Do spółki powstałej w wyniku komercjalizacji, o ile ustawa nie stanowi inaczej, stosuje się przepisy Kodeksu spółek handlowych.
- Pracownicy komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego stają się, z mocy prawa, pracownikami spółki.
- Do pełnienia funkcji prezesa pierwszego zarządu spółki powstałej w wyniku komercjalizacji powołuje się dyrektora komercjalizowanego przedsiębiorstwa państwowego, chyba że nie wyrazi on zgody na pełnienie tej funkcji.
- Stosunek pracy dyrektora przedsiębiorstwa państwowego oraz pracowników zatrudnionych na podstawie powołania wygasa, z mocy prawa, z dniem wykreślenia przedsiębiorstwa państwowego z rejestru przedsiębiorców. Pracownikom przysługuje odprawa w wysokości trzymiesięcznego wynagrodzenia, liczonego jak ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy. Odprawa ta nie przysługuje w wypadku zatrudnienia w spółce na stanowisku równorzędnym lub wyższym.

- Organ założycielski sporządza za Skarb Państwa akt komercjalizacji przedsiębiorstwa państwowego. W akcie komercjalizacji ustala się: statut spółki, wysokość kapitału zakładowego spółki, imiona i nazwiska członków organów pierwszej kadencji, osobę upoważnioną do zgłoszenia wniosku o wpisanie spółki do rejestru przedsiębiorców, jeżeli jest to osoba inna niż zarząd.
- W spółce powstałej w wyniku komercjalizacji działa rada nadzorcza. Liczbę członków rady nadzorczej określa statut, z tym że pierwsza rada nadzorcza liczy pięć osób, w tym dwóch przedstawicieli pracowników.
- W spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością powstałych w wyniku komercjalizacji można nie ustanawiać rady nadzorczej. Prawo kontroli wykonuje wówczas wspólnik lub osoba przez niego upoważniona.

W dalszej części wystąpienia dyr. Kuzebki przybliżył tło powodu decyzji o komercjalizacji instytutów badawczych, którym jest reforma nauki w Polsce i planowane utworzenie Narodowego Instytutu Technologicznego (NIT), który miałby skupić najważniejsze instytuty technologiczne w liczbie 36. W obecnej formule w NIT nie ma miejsca dla instytutów związanych z inną tematyką działalności. Pierwotnie zakładano, że instytuty, które wejdą w skład NIT-u stracą osobowość prawną. Obecna koncepcja utworzenia zamiast NIT-u, Sieci Badawczej Łukasiewicza, zakłada, że instytuty tworzące Sieć, również jak w przypadku NIT z branży technologicznej, zachowają osobowość prawną.

Dyrektor poinformował, że w uzasadnieniu ustawy wprowadzającej omawiane zmiany, jedną z głównych przyczyn planowanej reformy jest fakt, że instytuty badawcze w przeważającej części nie są wystarczająco konkurencyjne na poziomie międzynarodowym. W 2015 r. 35 ze 114 instytutów badawczych nie uzyskało żadnych środków z grantów międzynarodowych, a 9 uzyskało jedynie niewielkie środki z tego źródła, rzędu kilkunastu do kilkudziesięciu tysięcy złotych. W Horyzoncie 2020, który jest najważniejszym programem grantowym w Unii Europejskiej (80 mld euro w latach 2014-2020), finansowanie zdobyło zaledwie 36 instytutów badawczych (31,6%), przy czym w przypadku 22 z nich mamy do czynienia z udziałem w zaledwie jednym projekcie.

W dalszej części wystąpienia dyr. Kuzebki zaprezentował, jak na tle powyższych danych przedstawia się działalność MIR-PIB, stwierdzając, że w latach 2001-2017 w Instytucie realizowanych było 27 międzynarodowych projektów badawczych (6 z 5. Programu Ramowego, 12 z 6. PR, 8. z 7. PR i 1 z Horyzont 2020). Wysokość przyznanych grantów to ok. 1 200 883 zł w roku 2015 i 997 460 zł w roku 2016. Kolejny argument, świadczący o dobrej pozycji Instytutu to przyznanie MIR w 2011 r. statusu Państwowego Instytutu Badawczego. Status taki był przyznawany instytutom uznanym za szczególnie ważne dla planowania i realizacji polityki Państwa. W chwili obecnej Instytut posiada finansowanie na prowadzenie takiej działalności przede wszystkim poprzez realizację Narodowego Programu Zbierania Danych Rybackich (NPZDR), a status Państwowego Instytutu Badawczego umożliwia Instytutowi realizację tego Programu. Zgodnie z obecnym stanem prawnym, Programu tego nie może realizować jednostka, która nie jest instytutem badawczym. Jeżeli prawo nie ulegnie zmianie, MIR po komercjalizacji nie będzie mógł realizować NPZDR.

Kolejne przedstawione przez dyr. Kuzebkiego sukcesy Instytutu to zdobycie kategorii pierwszej i pierwszego miejsca w grupie ocenianych instytutów za lata 2005-2009 oraz oceny „A” i drugiego miejsca w grupie w ewaluacji za lata 2009-2014. Instytut jest instytutem naukowym o czym, jak stwierdził Dyrektor, świadczy jego dorobek publikacyjny, który zdecydowanie rośnie w ostatnich latach (645 pkt za publikacje w 2009 r., 1104 pkt w 2016 r.), jak również rosnąca z roku na rok liczba cytowań (108 cytowań publikacji pracowników MIR w 2008 r., 476 cytowań w 2016 r.), świadczy to o silnym zapleczu naukowym Instytutu i możliwości prowadzenia badań uznawanych na świecie.

Kolejnym argumentem uzasadniającym planowane zmiany w funkcjonowaniu instytutów badawczych, podanym w uzasadnieniu do ustawy o Sieci Badawczej Łukasiewicza, który poruszył Dyrektor, jest brak aktywności znaczącej części instytutów badawczych w obszarze uzyskiwania patentów. Aż 32 z nich (28,1% ogółu) w latach 2009-2015 nie uzyskało ani jednego patentu. Jak stwierdził Dyrektor, jest to zarzut, który również trudno adresować do MIR-PIB, ponieważ w latach 2009-2016 MIR uzyskał 27 patentów.

Kolejnym argumentem przedstawionym w uzasadnieniu ustawy były niezadawalające przychody uzyskiwane przez instytuty badawcze z działalności badawczo-rozwojowej (B+R). W latach 2013-2015 udział przychodów ze sprzedaży tych usług w przychodach instytutów badawczych ogółem wyniósł 7,3%. Alarmujące jest to, że 37 instytutów badawczych, czyli niemal co trzeci, ma wyższe przychody z wynajmu nieruchomości niż ze sprzedaży usług B+R. Te argumenty w ocenie dyr. Kuzebskiego również nie dotyczą MIR-PIB. W latach 2013-2015 przychody z tytułu działalności badawczo-rozwojowej w MIR-PIB stanowiły ok. 50% przychodów ogółem Instytutu, przychody z wynajmu stanowiły ok. 10% przychodów.

Następnie Dyrektor przypomniał, że celem nadrzędnym działalności MIR-PIB jest zdobywanie i przekazywanie jak najlepszej wiedzy o uwarunkowaniach funkcjonowania sektora rybnego w Polsce, niezbędnych do odpowiedzialnego zarządzania rybołówstwem. MIR jest jednostką resortową i jednym z głównych celów działalności Instytutu jest wsparcie ministerstwa nadzorującego, jak również innych ministerstw. Liczba zarejestrowanych wniosków administracji państwowej dotyczących wydania opinii przez MIR-PIB w latach 2014-2016 wyniosła 285. Do realizacji celów statutowych Instytutu czyli realizacji badań podstawowych i części stosowanych, jak również utrzymania statku badawczego, niezbędna jest dotacja budżetowa. Działalność MIR ciągle w dużym stopniu jest uzależniona od środków z dotacji budżetowej. Następnie Dyrektor zapoznał zebranych ze strukturą przychodów Instytutu w 2016 r., która kształtowała się następująco: 51% stanowiły przychody budżetowe krajowe, 35% przychody komercyjne pozanaukowe, 12% przychody komercyjne krajowe i zagraniczne oraz 2% przychody z projektów międzynarodowych. Dyrektor przedstawił również symulację wyniku finansowego Instytutu za lata 2015 i 2016 w przypadku komercjalizacji, a więc z:

- wstrzymaniem realizacji Narodowego Programu Zbioru Danych Rybackich - NPZDR (wnioski z opinii prawnej), zmniejszeniem zatrudnienia;
- zmniejszonym dofinansowaniem projektów realizowanych z środków pomocowych z 100% do średnio 75% i tym samym koniecznością wykazania wkładu własnego;
- koniecznością utrzymania części kosztów obecnie przypisanych do projektów likwidowanych bądź o zmniejszonym finansowaniu;
- wzrostem obciążeń Instytutu z tytułu kosztów zarządu oraz opłat za użytkowanie wieczyste gruntów i podatków lokalnych.

Przedstawione powyżej zmiany, przy utrzymaniu dotychczasowych przywilejów socjalnych pracowników spowodowałyby stratę w wysokości 1,8 mln zł (obecnie Instytut ma wypracowany zysk w wysokości ok. 1 mln zł). Przy rezygnacji z przywilejów socjalnych czyli dopłat do świadczeń zdrowotnych, ZFSS tak dla pracowników, jak i emerytów, wykupu legitymacji ulgowych na bilety PKP, finansowania udziału w części konferencji i szkoleń szczególnie tych obciążających obecnie koszty pośrednie (ogólne) oraz dodatkowego wynagrodzenia rocznego (13-stka) i jubilatki, strata wyniosłaby 0,8 mln zł.

Następnie dyr. Kuzebski wymienił możliwe konsekwencje, jakie może spowodować komercjalizacja Instytutu:

- Komercjalizacja skutkująca przekształceniem w spółkę handlową skomplikuje sytuację prawną Instytutu, w szczególności w kontekście realizacji zadań badawczych, w tym ich finansowania.
- Z aktualnego stanu prawnego nie wynika jednoznacznie, czy powstała spółka będzie uznawana za „jednostkę naukową” w rozumieniu ustawy o zasadach finansowania nauki (zwłaszcza w przypadku nieprzyznania statusu centrum badawczo-rozwojowego), co z kolei wiąże się z możliwością uzyskania dotacji na działalność statutową.
- Utrata statusu Państwowego Instytutu Badawczego, będąca konsekwencją komercjalizacji, wiąże się też z utratą dotacji na ten cel - MIR nie będzie mógł realizować krajowego programu gromadzenia danych w ramach Wspólnej Polityki Rybackiej.
- Komercjalizacja, przy obecnych zapisach prawa, pozbawi Instytut możliwości uczestnictwa w wielu programach przewidzianych konkretnie dla instytutów badawczych (np. ważnego dla MIR-PIB programu „Rybacko i Morze”).
- Komercjalizacja może stanowić zagrożenie lub renegeację dalszej realizacji umów zawartych przez Instytut w ramach projektów finansowanych przez Narodowe Centrum Nauki /Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, a także umowy MIR z NOAA (USA) z 1974 r. dot. identyfikacji taksonomicznej prób planktonowych.
- Dodatkowo utracone zostanie zwolnienie z opłat z tytułu użytkowania wieczystego gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub własność gminy.
- Ukierunkowanie Instytutu na działalność w pierwszej kolejności przynoszącej zysk, spowoduje marginalizację MIR-PIB, spadek renomy, rozpoznawalności i marki Instytutu.
- Działalność Instytutu zostanie ograniczona do tych działań, które będą przynosiły pozytywny wynik finansowy.
- Zagrożenie utrzymania wieloletnich baz danych, które mają niewielką wartość komercyjną.
- Po komercjalizacji konieczna będzie redukcja zatrudnienia, co wpłynie negatywnie na możliwość wspierania administracji rybackiej w doradztwo naukowo-eksperckie. Ryzyko „odpływu” kadry naukowej.
- Przeprowadzone symulacje pokazują, że komercjalizacja może doprowadzić do wyraźnego pogorszenia wyniku finansowego firmy.
- Zmiana osobowości prawnej Instytutu, wynikająca z komercjalizacji, spowoduje szereg skutków prawnych mogących negatywnie wpłynąć na możliwości realizacji dotychczasowych wzajemnych zobowiązań Instytutu i partnerów zewnętrznych w ramach realizowanych projektów.

Na zakończenie wystąpienia Dyrektor odniósł się do informacji, jaka znajduje się w ocenie skutków regulacji ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym obecnie Sieci Badawczej Łukasiewicz, mówiącej, że z dotacji statutowej obecnie otrzymywanej przez instytuty badawcze będzie finansowana działalność Sieci Badawczej Łukasiewicz czyli obecnie 36 instytutów, które mają wejść w jej skład. Dotacja dla pozostałych instytutów będzie maleć w kolejnych trzech latach o 50 i 75%, a w trzecim roku funkcjonowania Sieci zostanie zlikwidowana. Dotyczy to również dotacji na utrzymanie statku czyli SPUB-u.

Przewodniczący Rady prof. **Z. Klusek** podziękował dyr. Kuzebkiemu za przedstawienie opinii Dyrekcji Instytutu w sprawie komercjalizacji. Profesor Klusek stwierdził, że będąc Państwowym Instytutem Badawczym MIR powinien prowadzić badania i nie powinien kierować się komercjalizacją tych badań, ale przede wszystkim obsługiwać Państwo, bo jest to państwowy instytut i realizuje zadania Państwa. Następnie Przewodniczący Rady poprosił zebranych o podjęcie dyskusji.

Prof. **M. Podolska** zabierając głos w dyskusji stwierdziła, że komercjalizacja oraz brak środków na prowadzenie badań podstawowych może przełożyć się na brak dalszego rozwoju kadry naukowej Instytutu. W tej chwili młodzi pracownicy naukowcy Instytutu są uczestnikami środowiskowych studiów doktoranckich, MIR jest w konsorcjum z innymi ośrodkami naukowymi, które organizują takie studia i wspólnie kształcą młodą kadre naukową. Profesor stwierdziła, że nie wyobraża sobie dalszego rozwoju młodej kadry naukowej, jeżeli Instytut zostanie pozbawiony dotacji na badania podstawowe, które są esencją nauki. Profesor zapytała również, czy jest wiadomo, jakie byłyby przewidziane stanowiska dla obecnych pracowników naukowych po komercjalizacji Instytutu?

Dyr. **E. Kuzebski** w odpowiedzi stwierdził, że nie jest to wiadome. W obecnej chwili trudno jest przesądzać o sytuacji Instytutu po komercjalizacji. Z informacji na temat działalności innych skomercjalizowanych instytutów wynika, że badania podstawowe wykonywane są w nich w jedynie szczątkowym zakresie. Nie wiadomo, czy obecny system rozwoju kadry naukowej będzie możliwy do utrzymania w przypadku komercjalizacji Instytutu.

Przedstawiciel DR MGMIŻŚ **M. Krych** zabierając głos w dyskusji poinformował, że jest obecny na posiedzeniu w zastępstwie dyr. K. Wojnara i został upoważniony do przekazania informacji, że Ministerstwo Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej popiera komercjalizację Instytutu. P. Krych stwierdził, że treści merytoryczne będą jeszcze ustalane i zadeklarował przekazanie pytań i sugestii zwierzchnikom.

Prof. **J. Horbowy** podziękował dyr. Kuzebskiemu za tak szerokie przedstawienie potencjalnych skutków komercjalizacji dla Instytutu, stwierdzając, że do tej pory wszystkie przedstawione argumenty są negatywne. Profesor zapytał, czy ktokolwiek z obecnych członków posiedzenia mógłby wskazać pozytywne argumenty przemawiające za komercjalizacją.

Nikt z uczestników posiedzenia nie wskazał takich argumentów.

Prof. **M. Malinga** popierając wypowiedź przedmówcy poprosiła o podanie może takich argumentów przez Przedstawiciela Ministerstwa.

P. **M. Krych** stwierdził, że jak już wspomniał decyzja polityczna została podjęta i MGMIŻŚ będzie decyzję o komercjalizacji popierało. Jeżeli chodzi o samą ideę komercjalizacji Instytutu, zdaniem Pana Krycha jest to przełożenie pracy naukowej na styk z biznesem i na zysk. Pan Krych stwierdził, że nie jest kompetentny osądzać te zmiany, ale powtórzył, że ze strony Ministerstwa Nadzorującego będzie wydana pozytywna decyzja w sprawie komercjalizacji Instytutu.

Dr **A. Woźniczka** zapytał, gdzie jest interes i kto ma w tym interes, aby instytut naukowy, który przynosi zysk i zapewnia wsparcie naukowe Ministerstwa oraz realizuje zobowiązania międzynarodowe - a po komercjalizacji będzie przynosił straty, a więc prawdopodobnie długo nie będzie w stanie istnieć - był przekształcany? W jaki sposób Ministerstwo ma zamiar rozwiązać sprawę zobowiązań wynikających z realizacji Narodowego Programu Zbioru Danych Rybackich i innych zobowiązań wobec Unii?

P. **M. Krych** w odpowiedzi stwierdził, że ta kwestia na pewno będzie bardzo drażliwa, ponieważ Ministerstwo nie może pozostać bez jednostki, która zapewnia realizację tych badań, będzie to na pewno wyjaśniane.

Prof. **M. Podolska** zapytała, czy spotkanie Zespołu ds. komercjalizacji Instytutu było tajne, jeżeli nie, to czy można poznać nazwiska osób wchodzących w skład tego Zespołu.

Dyr. **E. Kuzebski** stwierdził, że spotkanie Zespołu nie było tajne. Nazwiska członków Zespołu są w dokumentach. W skład Zespołu weszli: p. A. Moskwa podsekretarz stanu w MGMIŻŚ (przewodnicząca Zespołu), p. K. Frelich główny specjalista w Dep. Nauki MNiSW, p. J. Karp dyr. Dep. Edukacji Morskiej, p. B. Orlik dyr. Biura Kontroli i Audytu Wewnętrznego, p. Ł. Stackiewicz radca ministra w Dep. Nadzoru Właścicielskiego, p. J. Szumlicz naczelnik Wydziału Rybołówstwa Morskiego DR, p. J. Cak naczelnik Wydziału Budżetu Biura Dyr. Generalnego oraz p. J. Kierylak-Szczepańska st. specjalista Dep. Edukacji Morskiej - z MGMIŻŚ. Dyrektor stwierdził, że na spotkaniu Zespołu nie padło zbyt wiele argumentów uzasadniających decyzję o komercjalizacji Instytutu. Zasadniczym argumentem było to, że komercjalizacja ma pomóc Instytutowi lepiej przystosować się do zmian, które wprowadza reforma nauki w Polsce. Dyrektor podziękował Departamentowi Rybołówstwa za poparcie udzielone Instytutowi na spotkaniu Zespołu.

P. **M. Krych** w odniesieniu do wypowiedzi przedmówcy zwrócił uwagę, że większość członków Zespołu, są to urzędnicy Ministerstwa Nadzorującego, których obowiązuje zależność służbowa i polecenia służbowe.

Dr **P. Margoński** stwierdził, że nie nazwiska są ważne, ale Departamenty i Ministerstwa, które ci przedstawiciele reprezentowali. Dr Margoński stwierdził, że nie widzi żadnych zalet komercjalizacji. Obecnie również nikt nie zabrania Instytutowi realizować projektów komercyjnych, stanowią one istotny składnik rocznego budżetu Instytutu. Od wielu lat dotacja statutowa budżetowa sukcesywnie jest zmniejszana i Instytut radzi sobie z tą sytuacją. W tej chwili dotacja statutowa i NPZDR stanowią ok. 50% budżetu, resztę Instytut musi wypracować na wolnym rynku. Zdaniem dr. Margońskiego największym zagrożeniem komercjalizacji Instytutu jest utrata statusu instytutu badawczego i utrata statusu organizacji non profit, co jest bardzo ważne przy aplikacjach o projekty badawcze. W przypadku wielu projektów posiadanie statusu przedsiębiorstwa komercyjnego oznacza konieczność wniesienia dużego wkładu własnego, co w przypadku statusu instytutu nie jest wymagane. A więc zmiana statusu po komercjalizacji paradoksalnie spowoduje, że nasza sytuacja ekonomiczna i możliwość pozyskiwania projektów komercyjnych będzie znacznie trudniejsza niż w chwili obecnej.

Dr **A. Woźniczka** zapytał, czy inne instytuty podlegające innym ministerstwom, jeżeli nie wejdą do Sieci Badawczej Łukasiewicz będą również komercjalizowane, czy te ministerstwa też otrzymały taki nakaz? Czy jest to wyjątkowa sytuacja dotycząca instytutów podlegających naszemu ministerstwu? Czy prawdziwa jest informacja, że dotacja SPUB na statek badawczy r.v. Baltica zostanie cofnięta, co zdaniem Doktora oznacza, że nie Instytut, ale Polska jako kraj straci jeden ze statków badawczych, który jako jedyny prowadzi badania rybackie.

Prof. **Z. Klusek** zapytał, czy za ekspertyzy, które dotychczas były przygotowywane dla administracji rządowej MIR otrzymywał wynagrodzenie?

Z-ca dyr. dr hab. **I. Psuty** prof. nadzw. poinformowała, że 286 wydanych w przeciągu ostatnich trzech lat opinii to były wyłącznie opinie bezpłatne sporządzane głównie dla DR. Jeżeli chodzi o dotacje na SPUB od 2021 roku takiej dotacji nie będzie, zgodnie z nową ustawą o Sieci Badawczej Łukasiewicz.

Prof. **M. Sapota** stwierdził, że nie wyobraża sobie funkcjonowania Polskiego Państwa bez instytucji pełniącej takie funkcje, jakie pełni MIR. To wynika zarówno z konieczności funkcjonowania gospodarki rybackiej, jak i zobowiązań Państwa. W związku z tym komercjalizacja Instytutu, czyli pozbawienie go pewnych funkcji, może tylko skutkować powołaniem w niedalekiej przyszłości kolejnej firmy, która będzie spełniała funkcje MIR. Profesor stwierdził, że nie wyobraża sobie, aby w kraju można było powołać lepszy instytut niż MIR do pełnienia funkcji, które obecnie pełni Instytut. Jest to zdanie poparte wieloletnią pracą również w biologii morza. Profesor stwierdził również, że w obecnej chwili trudno wziąć pod uwagę i przewidzieć wszystkie skutki komercjalizacji dla Instytutu i podał przykład ZOO we Wrocławiu przekształconego w spółkę, w którym nie mogą obecnie pracować wolontariusze, bo prawo tego nie przewiduje. Zdaniem Profesora, Morski Instytut Rybacki powinien istnieć jako jednostka państwowa, ponieważ Państwo ma konkretne obowiązki do spełnienia i jeżeli nie będzie to ta instytucja, to Państwo będzie musiało powołać inną – tylko, jak stwierdził Profesor, nie wie, po co.

Z-ca dyr. **I. Psuty** zabierając głos w dyskusji przytoczyła ust. 1 z uzasadnienia dotyczącego powstania Sieci Badawczej Łukasiewicz: Instytuty badawcze, które nie wejdą w skład tej Sieci nadal będą funkcjonowały na podstawie obowiązującej ustawy o instytutach badawczych, niemniej dotacja statutowa, która jest im obecnie przekazywana będzie stopniowo ograniczana, a ich dalsze finansowanie powinno odbywać się w ramach środków będących w dyspozycji ministrów nadzorujących. Ministrowie zachowują również możliwość przekształcenia podległych im instytutów badawczych, w tym włączania ich do szkół wyższych, łączenia z innymi jednostkami naukowymi oraz komercjalizacji.

P. Z. Chmaruk zabierając głos w dyskusji stwierdził, że reprezentuje Północnokaszubską Lokalną Grupę Rybacką działającą na terenie powiatu puckiego, obszaru o największej „rybackości” w Polsce – jest powiedzenie wśród rybaków na Półwyspie Helskim – póki będą rybacy, będzie MIR. MIR istnieje w ogólnym rozumieniu, po to, aby pomagać rybakom. To powiedzenie może się odwrócić – nie będzie MIR-u, nie będzie rybaków. Wspólnie z MIR organizacja podejmowała problem kormoranów, kryzys rybołówstwa jeziornego, problem fok. Planowana jest realizacja wspólnego projektu dotyczącego zarybiania Zatoki Puckiej. MIR między innymi pomaga rybakom racjonalizować sytuację, często skrajnie przedstawiane przez ekologów. **P. Chmaruk** stwierdził, że nie wyobrażam sobie, aby MIR nie istniał w formie, która jest obecnie, ponieważ nie byłoby partnera, który miałby czas pomóc i wesprzeć stowarzyszenie w problemach obszarów, które reprezentuje. **P. Chmaruk** podzielił głos przedmówcy, że nie ma instytucji, która przejęłaby zadania MIR-u. Decyzje zostaną podjęte na górze, a na dole my żyjemy i chcemy się rozwijać – stwierdził **p. Chmaruk**.

Dr P. Margoński zapytał, czy nasze Ministerstwo, wzorem innych ministerstw, nie mogłoby rozważyć innej opcji dla Instytutu niż komercjalizacja? Zdaniem **dr. Margońskiego** chyba nigdzie na świecie nie udało się całkowicie zwolnić kraju z konieczności utrzymania działalności naukowej. Komercjalizacja dla Instytutu będzie trudna, być może Ministerstwo uważa, że Instytut w liczbie 35 osób będzie wystarczającym wsparciem dla resortu, ale tak nie jest, ponieważ bez badań podstawowych prowadzonych dzięki dotacji statutowej, jakość wsparcia eksperckiego dla resortu będzie też znacznie gorsza i ograniczona.

P. M. Krych poprosił o przesłanie wszelkich pytań i sugestii na jego adres mailowy lub adres dyr. Wojnara.

Prof. **J. Horbowy** stwierdził, że ma wrażenie, że być może resortowi gospodarki opowiadającemu się za komercjalizacją nie są znane niektóre uwarunkowania Polski. Na przykład to, że Polska jako członek UE musi realizować Wspólną Politykę Rybacką. Prawdopodobnie jest grupa instytutów, których komercjalizacja przyniesie korzyści, są jednak takie, jak MIR, którym komercjalizacja zdecydowanie zaszkodzi. Nazwa realizowanego przez MIR programu NPZDR jest myląca, bo kojarzy się ze zbiorem danych rybackich, a jest to tylko wstęp do specjalistycznych opracowań i analiz, którymi w Instytucie zajmują się wysokiej klasy specjaliści z długoletnim doświadczeniem, którzy póki co, są chyba jedynie w naszym Instytucie. Oczywiście takich specjalistów można wykształcić, ale będzie to wymagało kilku lat. W przypadku komercjalizacji, na mocy przepisów, które obecnie obowiązują, Ministerstwo pozbawi się możliwości realizacji NPZDR oraz polskiego głosu doświadczonych ekspertów w ICES, którzy w wielu wypadkach wspierali środowisko rybackie, otrzymując od rybaków niejednokrotnie podziękowania za wsparcie.

P. M. Krych zgodził się z wypowiedzią przedmówcy, stwierdzając, że wysoka jakość realizacji NPZDR przez MIR, na pewno będzie dużym atutem Instytutu. Sytuacja będzie musiała być rozwiązana, ponieważ Program musi być dalej realizowany.

Prof. **R. Kornijów** stwierdził, że jako zwykły obywatel wyraża oburzenie, że decyzja o komercjalizacji Instytutu została już przez władze rzekomo podjęta, stwierdził, że w tej sytuacji czuje się nie jak obywatel Polski, ale jak imigrant, któremu można przydzielić miejsce w obozie dla przebywających i nie uważa wcale, aby proponowana zmiana była dobrą zmianą. Ministerstwo przedstawiło sytuację według której, tylko około 30 instytutów na 150 ma dobre osiągnięcia, a więc dlaczego wszystkie instytuty wkładać do jednego worka i likwidować wszystkie, zamiast promować najlepsze. To co się teraz proponuje, to tak naprawdę jest jeden wielki bałagan, ponieważ nie jest przedstawiona żadna kompleksowa wizja zmian. Jak można w ten sposób stawiać sprawę, w Instytucie pracuje około 300 osób, które w tej chwili nie wiedzą, jakie będą ich dalsze losy. W prawie 100-letniej historii Instytutu pracowało parę tysięcy osób. To są ogromne dokonania, to są ogromne wysiłki, nie tylko obecnie pracujących, ale również wcześniejszych pracowników. Jest to brak szacunku do ludzi i ich dokonań. Czy wtedy, kiedy ważono zyski i straty proponowanych zmian, brano pod uwagę to, ile się straci w przyszłości rezygnując z dokonań i potencjału Instytutu, który w tej chwili jest naprawdę nie tylko w kraju, ale również w świecie, bardzo znaczącą instytucją.

P. J. Safader zabierając głos w dyskusji stwierdził, że dziś Rada ma podjąć trudną decyzję, jako jej członek stara się być zaangażowanym, ale nie wie jaką decyzję powinien podjąć. Dużo jest wątpliwości w tej sprawie, które niestety możemy rozpatrywać tylko we własnym gronie. Prezes Safader stwierdził, że przed posiedzeniem Rady rozmawiał telefonicznie z dyr. Wroną i zadał kilka pytań, które zrodziły się z rozmów z pracownikami MIR oraz został upoważniony do przekazania tych pytań i odpowiedzi na nie Wysokiej Radzie. P. Safader zapytał dyr. Wronę, czy MIR będzie dalej instytutem badawczo-naukowym? Otrzymał odpowiedź, że oczywiście, że tak. Zapytał, czy będzie możliwość otrzymywania 100% dotacji z funduszy unijnych? Dyrektor Wrona zapewnił, że oczywiście będzie dotacja 100%. Zapytał, co dalej z danymi rybackimi i monitoringiem? Dyrektor zapewnił, że oczywiście będzie to dalej kontynuowane na zasadach finansowania, jak było do tej pory. P. Safader zapytał również, co dalej z dotacją na utrzymanie statku badawczego? Dyrektor Wrona zapewnił, że dotacja na utrzymanie statku będzie dalej utrzymana. Pan Safader stwierdził, że w związku z licznymi pytaniami i wątpliwościami, jakie są w tej sprawie, również tymi zgłoszonymi przez przedstawiciela rybaków w Pucku, bo jak stwierdził p. Safader nie wyobraża sobie środowiska rybackiego, bardziej

nawet niż przetwórczego, bez funkcjonującej instytucji takiej jak MIR, ma propozycje dla członków Rady, aby dziś nie głosować i nie podejmować decyzji dotyczącej komercjalizacji. P. Safader zaproponował, aby upoważnić Prezydium Rady do wystąpienia na piśmie do Pana Ministra z pytaniami i wątpliwościami, jak Rada otrzyma z Ministerstwa odpowiedź na piśmie, wówczas można będzie poprosić Pana Przewodniczącego o zwołanie kolejnej Rady, na którą warto by było zaprosić dyr. Wronę, aby przedyskutować sprawę i wówczas dopiero przystąpić do głosowania nad podjęciem decyzji.

Prof. Z. Klusek podziękował za zgłoszony wniosek, stwierdzając jednak, że zgodnie z ustawą o instytutach badawczych Rada ma 30 dni od otrzymania pisma na wydanie opinii w tej sprawie, czyli musi podjąć decyzję w ciągu najbliższych kilku dni, można najwyżej prosić o przedłużenie tego terminu.

P. J. Safader stwierdził, że w związku z tym można zaznaczyć w piśmie również prośbę o przesunięcie terminu odpowiedzi do Ministerstwa. Zdaniem p. Safadera w tej chwili przyjęcie formy rozmowy i dyskusji jest lepszym wyjściem. Na dzień dzisiejszy członkowie Rady mają za małą wiedzę, aby podjąć decyzję.

Prof. Z. Klusek ogłosił przerwę i poprosił członków Prezydium na naradę.

Po przerwie prof. Z. Klusek poinformował Wysoką Radę, że zdaniem Prezydium przede wszystkim jesteśmy zobligowani terminem wynikającym z ustawy, aby odpowiedzieć na pismo Pana Ministra do 24 sierpnia br., w tej sytuacji wniosek p. Safadera musi być odrzucony. Profesor Klusek stwierdził, że mając na uwadze przebieg całej dyskusji i wynikające z niej wnioski, Prezydium proponuje do przegłosowania projekt uchwały następującej treści:

UCHWAŁA 16/ III / 2017

Rady Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego - Państwowego Instytutu Badawczego
z dnia 16 sierpnia 2017 roku

w sprawie: opinii Rady Naukowej MIR-PIB na temat komercjalizacji Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego poprzez jego przekształcenie w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Na podstawie art. 29 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 7, w związku z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1158), Rada Naukowa uchwała, co następuje:

§ 1.

1. Rada Naukowa MIR-PIB wyraża negatywną opinię w sprawie komercjalizacji Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego poprzez jego przekształcenie w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

2. Opinia Rady Naukowej MIR-PIB opiera się na argumentach przedstawionych w stanowisku.

Przewodniczący Rady prof. Z. Klusek poinformował, że stanowisko Rady zostanie przedstawione po głosowaniu i zarządził jawne głosowanie w tej sprawie. Profesor zapytał, czy może któryś z członków Rady chce złożyć wniosek o przeprowadzenie głosowania w trybie tajnym?

Nie został zgłoszony taki wniosek.

P. J. **Safader** stwierdził, że demokracja ma swoje prawa, ale uważa, że szkoda, że jego wniosek został odrzucony, szkoda również, że nie ma w projekcie uchwały informacji, że Rada ma za małą wiedzę o perspektywach Instytutu po komercjalizacji. P. Safader stwierdził, że uważa propozycje Rady, po odrzuceniu jego wniosku za błąd.

Prof. Z. **Klusek** podziękował za ten głos i stwierdził, że zdanie p. Safadera zostanie uwzględnione w uzasadnieniu do uchwały.

Następnie na wniosek Przewodniczącego Rady został poddany pod głosowanie pkt 1 uchwały. Za pkt 1 uchwały czyli negatywną opinią w sprawie komercjalizacji głosowało 17. członków Rady, przeciw czyli za komercjalizacją Instytutu głosowało 5 członków Rady.

Następnie prof. Z Klusek przedstawił drugi punkt uchwały czyli stanowisko Rady:

Stanowisko Rady Naukowej MIR-PIB, w sprawie komercjalizacji i ograniczenia finansowania budżetu Instytutu

Morski Instytut Rybacki – PIB jest jedyną instytucją badawczą w Polsce i jedną z nielicznych w Europie, realizującą kompleksowe (oceanograficzne, biologiczne, technologiczne, chemiczne i ekonomiczne) badania morza i rybołówstwa bałtyckiego, których podstawowym celem jest zapewnienie odpowiedniej wiedzy przede wszystkim dla wsparcia zarządzania rybołówstwem morskim w Polsce. Z uwagi na ważność realizowanych zadań MIR otrzymał w 2011 r. status – Państwowego Instytutu Badawczego. W chwili obecnej jest jednym z zaledwie 17 na 114 instytutów, mających taki status.

Wartością nie do przecenienia jest silna pozycja badań podstawowych realizowanych przez Instytut, bez których nie byłoby możliwe kompetentne wsparcie administracji w wiedzę dotyczącą środowiska Morza Bałtyckiego. Wymiernym dowodem potwierdzającym wysoką jakość realizowanych badań i liczny dorobek publikacyjny, jest fakt osiągnięcia przez Instytut w ocenie parametrycznej za lata 2005-2009 kategorii pierwszej i pierwszego miejsca w grupie jednorodnych instytutów, a w ocenie za lata 2009-2014 kategorii „A” i drugiego miejsca w grupie.

Instytut aktywnie uczestniczy w projektach badawczych finansowanych ze środków UE. W latach 2001-2016 realizował w sumie 27 projektów międzynarodowych. Silną pozycję Instytutu w sferze badań międzynarodowych potwierdza udział naukowców MIR-PIB w pracach HELCOM jak i grup roboczych ICES oraz we władzach tej organizacji. Instytut nieprzerwanie od 1974 r. współpracuje z Amerykańską Narodową Służbą Oceaniczną i Meteorologiczną (NOAA) w zakresie identyfikacji taksonomicznej prób planktonowych. Niezwykle ważnym zadaniem realizowanym przez Instytut w ramach obowiązków Polski, jako członka UE, jest realizacja Narodowego Programu Zbioru Danych Rybackich (NPZDR), którego celem jest zarówno wykonanie pomiarów, zebranie danych, jak i ich weryfikacja, analiza, opracowywanie i raportowanie wyników. MIR realizuje również ważny, w kontekście wsparcia długofalowej polityki państwa zbiór danych oceanograficznych i biologicznych (wykraczający poza NPZDR) z zakresu ekosystemu Morza Bałtyckiego. Jest to działalność finansowana ze środków na badania statutowe (dotacji państwowej). Rezygnacja z realizacji tych zadań to utrata ważnych długoletnich serii danych i konieczność opierania się na wynikach badań realizowanych przez inne kraje bałtyckie.

Instytut realizuje również projekty i prowadzi działalność komercyjną, nie stanowi to jednak dominującego źródła przychodów Instytutu. Dochody komercyjne pozwalają utrzymać właściwą płynność finansową Instytutu, a także częściowo dofinansować badania własne. Pomimo zaangażowania Instytutu w realizację różnego rodzaju zleceń komercyjnych, w tym projektów o dużej skali (jak oceny oddziaływania inwestycji na morzu na środowisko), podstawowym odbiorcą wyników badań Instytutu pozostaje Rząd RP jako wykonawca Wspólnej Polityki Rybackiej oraz administrator żywych zasobów Morza Bałtyckiego.

W obecnym stanie prawnym, nie znając argumentów przemawiających za komercjalizacją oraz przy wielu wątpliwościach odnośnie planowanych zmian formalno-prawnych, mających bezpośredni związek z przedmiotem działalności MIR-PIB, uważamy, że komercjalizacja Instytutu:

- stwarza poważne zagrożenie ograniczenia działalności MIR-PIB tylko do tych działań, które będą mogły być sprzedane z zyskiem, odchodząc od badań koniecznych m.in. do interpretacji wyników obligatoryjnego monitoringu czy badań wyprzedzających niezbędnych dla wsparcia zarządzania rybołówstwem;
- powoduje realne zagrożenie jego marginalizacji i utraty pozycji jako ważnego ośrodka badań w rejonie Morza Bałtyckiego, spowoduje spadek renomy, rozpoznawalności i marki Instytutu i w konsekwencji osłabi pozycję MIR-PIB m.in. jako partnera w międzynarodowych i krajowych konsorcjach badawczych;
- spowoduje szereg skutków prawnych mogących negatywnie wpłynąć na możliwości realizacji dotychczasowych wzajemnych zobowiązań Instytutu i partnerów zewnętrznych w ramach realizowanych projektów, stwarza zagrożenie dla utrzymania trwałości zadań dot. wywiązania się z umów z zakończonych projektów lub kontynuacji realizowanych wieloletnich projektów finansowanych ze źródeł zewnętrznych;
- może doprowadzić do ograniczenia potencjału ludzkiego, w tym zarówno doświadczonych, jak i młodych naukowców zainteresowanych przede wszystkim rozwojem naukowym, co w konsekwencji zagraża ucieczką najbardziej wartościowych pracowników za granicę;
- paradoksalnie może pogorszyć możliwości finansowania działalności Instytutu, z uwagi na ograniczenie źródeł lub zmianę warunków pozyskania funduszy, w obecnej sytuacji dostępnych dla Instytutu jako przedsiębiorstwa państwowego działającego na zasadach non-profit (100% dofinansowania projektów), w konsekwencji doprowadzi to do stopniowej likwidacji dobrze działającego instytutu badawczego o międzynarodowej renomie;
- w przeciwieństwie do obecnego statusu Instytutu, który nie stwarza barier w pozyskiwaniu projektów komercyjnych, komercjalizacja może znacząco utrudnić pozyskiwanie środków na projekty badawcze, których wyniki niejednokrotnie są podstawą realizacji działalności komercyjnej;
- może zagrażać dofinansowaniu aparatury badawczej (SPUB) w kontekście utrzymania przez MIR-PIB oraz IMGW statku badawczego r.v. Baltica.

Zaproponowana przez MNiSW koncepcja reformy instytutów badawczych i nauki w Polsce poprzez powołanie Sieci Badawczej Łukasiewicz, nie stwarza dla MIR-PIB i podobnych mu instytutów możliwości włączenia się do proponowanej struktury. Mimo zgłoszonych szeregu uwag krytycznych do pierwszej koncepcji sieci, zawiera ona niewątpliwie warty uwagi pomysł konsolidacji potencjału badawczego. Zakładając, że wypracowywane zmiany ustawy będą ukierunkowane na tzw. sieciowanie instytutów, może to przynieść pozytywne efekty w postaci zwiększenia zdolności instytutów do realizacji dużych projektów B+R i wzrostu potencjału umożliwiającego bardziej

efektywne ubieganie się o projekty międzynarodowe. Dlatego w naszej opinii wariant oparty na sieciowaniu, w celu utrzymania potencjału naukowego Instytutu, realizacji zobowiązań Polski w ramach Wspólnej Polityki Rybackiej oraz rozszerzenia możliwości komercjalizacji wyników badań, jest wariantem korzystniejszym.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady poprosił członków Rady o uwagi i komentarze dotyczące przedstawionego stanowiska.

P. M. Daniluk zapytał, dlaczego został usunięty wniosek o przegłosowanie propozycji p. J. Safadera i kto ten wniosek odrzucił?

Prof. Z. Klusek w odpowiedzi stwierdził, że wniosek został odrzucony przez Prezydium z powodu konieczności działania w myśl obowiązującej ustawy o instytutach badawczych, która określa maksimum 30 dni na wydanie przez Radę opinii w sprawie komercjalizacji Instytutu, o którą wystąpił Minister.

P. G. Hałubek zwrócił uwagę, że treść stanowiska w kilku punktach jest sprzeczna z tym, co mówił p. Safader po rozmowie telefonicznej z dyr. Wroną. Można mieć wrażenie, że będziemy głosować nad dokumentem, który jest sprzeczny z oświadczeniem dyr. Wrony.

Prof. Z. Klusek stwierdził, że niestety nie mamy żadnego dokumentu ze strony Ministerstwa.

P. G. Hałubek stwierdził, że nie ma dokumentu, ale jest oświadczenie p. Safadera po rozmowie z dyr. Wroną sprzed kilku godzin. Jest to zdaniem p. Hałubka bardzo poważna sprawa.

Prof. Z. Klusek stwierdził, że zgadza się z tym, że dyr. Wrona może mieć jak najlepsze chęci w stosunku do Instytutu, ale jego wypowiedzi nie stanowią prawa. Nie ma żadnych ustaw, żadnych aktów wykonawczych, a komercjalizacja instytutów wymaga przecież przeprowadzenia zmian w kilkunastu co najmniej ustawach. Prof. Klusek stwierdził, że chociaż odbiera bardzo pozytywnie zapewnienia dyr. Wrony, to jednak nie jest to podstawą do żadnego aktu prawnego, którym może się kierować Rada podejmując tak ważną uchwałę.

P. G. Hałubek stwierdził, że w takim razie, czy można uznać, że wszystkie argumenty przedstawione w stanowisku są sprawdzone pod względem prawnym i nie budzą żadnych wątpliwości.

Prof. Z. Klusek stwierdził, że jego zdaniem, przy obecnym stanie prawnym komercjalizacja stwarza poważne zagrożenie dla funkcjonowania Instytutu.

P. J. Safader stwierdził, że miał nadzieję, że do jego wniosku będzie mogła ustosunkować się Rada, bo miał w przerwie głosy popierające przedstawione stanowisko. Następnie zapytał, skąd dziś wiadomo, że zagrożona jest realizacja NPZDR, na jakiej podstawie, jeżeli słyszeliśmy, że dyr. Wrona zapewniał, że ten Program będzie realizowany. P. Safader stwierdził, że proponował ponownie zwołanie posiedzenia Rady z udziałem dyr. Wrony, po to aby mogły być mu zadane kluczowe pytania. Skąd również wiadomo, że rezygnacja z realizacji tych zadań wiąże się z utratą ważnych długoletnich

serii danych i koniecznością opierania się na wynikach badań realizowanych przez inne kraje europejskie. Przecież kraje bałtyckie i tak z tego korzystają, bo MIR jest włączony w sieć instytutów europejskich. P. Safader stwierdził, że dziwi się, że podjęcia decyzji nie można było odłożyć na kolejne posiedzenie Rady.

Dyr. **E. Kuzebski** stwierdził, że na chwilę obecną, gdyby MIR został skomercjalizowany, przy obecnych przepisach, nie mógłby być realizowany NPZDR, aby realizacja była możliwa, przepisy musiałyby ulegć zmianie. Przedstawione przepisy odnoszą się do obecnie obowiązującego porządku prawnego. Czy to ulegnie zmianie, miejmy nadzieję, że tak, chociaż najprawdopodobniej wypowiedź dyr. Wróny dotyczyła finansowania projektów unijnych z programu operacyjnego, gdzie również jest problem finansowania, ponieważ w obecnym rozporządzeniu jest wprost napisane, że takie wnioski może składać instytut w rozumieniu ustawy o instytutach badawczych. MIR jako spółka z o.o. nie będzie podlegała pod ustawę o instytutach badawczych, chyba że ta ustawa się zmieni, ale tego nie wiemy, a wątpliwości jest bardzo dużo. Dyrektor stwierdził, że zgadza się z p. Hałubkiem, że przytoczone argumenty nie są do końca zweryfikowane, ale są to argumenty wskazujące, co może zagrażać Instytutowi w wyniku komercjalizacji. Jeżeli chodzi o podjęcie uchwały w dniu dzisiejszym, Dyrektor stwierdził, że jak poinformował p. Przewodniczący, Rada otrzymała pismo z prośbą o opinię, jest na to 30 dni, termin mija 24 sierpnia, a więc trochę czasu jest, być może można podjąć uchwałę w późniejszym terminie w trybie głosowania elektronicznego, jest to decyzja Rady, pytanie czy jest na to wystarczająco dużo czasu, zdaniem Prezydium jest go niewiele, a więc taka a nie inna decyzja została podjęta.

P. **J. Safader** stwierdził, że z wypowiedzi dyr. Kuzebskiego wynika, że do końca nie jest wiadome, jaki będzie ostateczny kształt ustawy. Każdą ustawę można zmienić i dostosować np. do potrzeb Instytutu, można ale nie trzeba, a więc dalej p. Safader stoi na stanowisku, że należało rozmawiać z nim podejmie się ostateczną decyzję. Podjęta decyzja jest zdaniem p. Safadera dużym błędem.

Prof. **R. Kornijów** stwierdził, że Rada nie może opierać swoich decyzji na wypowiedziach słownych dyr. Wróny, bo one nie są wiążące na tyle, aby stanowić podstawę podjęcia takiej czy innej uchwały. Rada musiałaby otrzymać podpisany dokument w tej sprawie. Wiążące są jedynie dokumenty, które otrzymaliśmy, w dodatku niejasne, bo wciąż nie ma spójnej i wyczerpującej koncepcji reformy, którą Ministerstwo chce przeprowadzić.

Prof. **J. Szlinder-Richert** odniosła się do sugestii o prolongatę terminu wydania opinii, stwierdzając, że jest to niemożliwe, bo termin wynika z ustawy, a więc prawdopodobnie Minister nie byłby władny Radzie takiej prolongaty udzielić i Rada nie byłaby w stanie wydać opinii, o którą została poproszona.

P. **J. Safader** podziękował za informację, stwierdzając, że jeszcze nie było takiego przypadku, aby w 30 dni otrzymał odpowiedź od administracji, zresztą poprosić zawsze można.

Prof. **J. Horbowy** stwierdził, że zawsze jest zwolennikiem dyskusji i negocjacji, ale nawet przy najlepszych chęciach dyr. Wróny czy ministra Gróbarczyka, o tym jak będzie wyglądała dalsza działalność MIR będą decydowały ustawy i rozporządzenia. Stanowisko Rady opiera się na obecnych przepisach. Jaki będzie ostateczny kształt w tej chwili trudno stwierdzić i się na tym opierać. Gdyby obecnie ustawy i rozporządzenia były już odpowiednio zmodyfikowane, oczywiście Radzie byłoby łatwiej podejmować decyzje. Profesor zwrócił również uwagę, że w trakcie całej dyskusji nie padł

żaden argument wskazujący na jakiegokolwiek korzyści wynikające dla Instytutu z komercjalizacji, dlaczego więc Rada ma wydać opinię popierającą komercjalizację, na jakiej podstawie?

Dr **A. Wąs-Barcz** stwierdziła, że jeżeli jesteśmy zobowiązani ustawą wydać opinię w wymaganym terminie, powinniśmy to wykonać, ale to wcale nie przekreśla sprawy zaproszenia p. Ministra na posiedzenie Rady i poproszenia go o wyjaśnienie dot. przyszłości Instytutu po ewentualnej komercjalizacji.

Prof. **Z. Klusek** poinformował, że zaproszenia do udziału w posiedzeniu były skierowane do Ministerstwa, ale jest to okres urlopowy, więc nieobecność jest w jakimś sensie usprawiedliwiona. W związku z brakiem dalszych głosów w dyskusji, prof. Klusek poprosił członków Rady o głosowanie w sprawie przyjęcia lub odrzucenia przedstawionego stanowiska Rady w sprawie komercjalizacji Instytutu.

W przeprowadzonym jawnym głosowaniu 17 członków Rady poparło przedstawione stanowisko Rady, 5 członków nie poparło przedstawionego stanowiska.

Prof. **Z. Klusek** podziękował za wszystkie konstruktywne głosy w dyskusji.

Ad. 4 Mecenasa **I. Paleń** przedstawiła propozycję zmian w Regulaminie Organizacyjnym MIR-PIB, których treść członkowie Rady otrzymali w materiałach na posiedzenie. P. Mecenasa stwierdziła, że proponowana uchwała zmierza do zachowania spójności między zmienioną w lutym br. ustawą o instytutach badawczych a Regulaminem Organizacyjnym Instytutu. W Regulaminie były jeszcze zapisy dające kompetencje dyrektorowi Instytutu do powołania i odwołania zastępców dyrektora a od 16 lutego br. te kompetencje należą do Ministra Nadzorującego, stąd propozycja zmian w par. 35 ust. 4 i konsekwentnie par. 35 ust. 5 Regulaminu dotyczącym kadencyjności stanowisk zastępców dyrektora oraz doprecyzowanie zapisu par. 38 ust. 3, gdzie było błędne odwołanie do par. 39. W związku z tym, że ustawa o instytutach badawczych w tym zakresie zmieniła się 16 lutego br., jest propozycja, aby Wysoka Rada podjęła uchwałę, która wejdzie w życie z dniem podjęcia, ale z mocą obowiązującą od 16 lutego br., aby była jednolitość Regulaminu z brzmieniem ustawy o instytutach badawczych.

Następnie Przewodniczący Rady zapoznał zebranych z treścią proponowanej uchwały:

UCHWAŁA 17/ III / 2017

Rady Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego - Państwowego Instytutu Badawczego
z dnia 16 sierpnia 2017 roku

w sprawie: opinii Rady Naukowej MIR-PIB na temat zmian w Regulaminie Organizacyjnym MIR-PIB.

Na podstawie art. 6 ust. 4 oraz art. 29 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1158), w związku z art. 5 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zmianie ustawy o instytutach badawczych oraz ustawy – Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2017 r. poz. 202) Rada Naukowa uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Naukowa MIR-PIB wyraża pozytywną opinię w sprawie przyjęcia następujących zmian w Regulaminie Organizacyjnym MIR-PIB:

1. § 35 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„Dyrektor powołuje i odwołuje kierowników zakładów naukowych, po zasięgnięciu opinii Rady Naukowej.”

2. § 35 ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„Kadencja kierowników zakładów naukowych trwa 4 lata. Kierownicy pozostałych komórek organizacyjnych mają indywidualnie ustalany okres zatrudnienia.”

3. § 38 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Szczegółowy zakres uprawnień i obowiązków kierowników zakładów w zakresie prac badawczo-rozwojowych określa § 39.”

§ 2.

Tekst jednolity Regulaminu z uwzględnieniem zmian, o których mowa w § 1, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia, z mocą obowiązującą od 16 lutego 2017 r.

W wyniku przeprowadzonego jawnego głosowania członkowie Rady jednogłośnie zaopiniowali pozytywnie proponowane zmiany w Regulaminie Organizacyjnym Instytutu.

Ad 5. Z-ca dyrektora ds. naukowych dr hab. **I. Psuty** prof. nadzw., przewodnicząca komisji konkursowej przedstawiła wyniki konkursu na stanowisko adiunkta w Zakładzie Zasobów Rybackich. Dyrektor stwierdziła, że w czerwcu został ogłoszony konkurs na to stanowisko, ogłoszenie ukazało się na portalu KE i w Biuletynie Informacji Publicznej. Została zgłoszona tylko jedna oferta dr Katarzyny Nadolnej-Ałtyn, która spełniała wszystkie warunki określone dla tego stanowiska. W związku z tym Komisja jednogłośnie poparła jej kandydaturę na to stanowisko.

Prof. **M. Podolska** zabierając głos w dyskusji stwierdziła, że była promotorem dr K. Nadolnej-Ałtyn, która jest w tej chwili pracownikiem Zakładu Zasobów Rybackich, jest bardzo samodzielnym pracownikiem, rozwija się naukowo, publikuje, bierze aktywny udział w konferencjach naukowych. Prof. Podolska poprosiła Wysoką Radę o poparcie tej kandydatury.

Następnie na wniosek Przewodniczącego Rady, w wyniku tajnego głosowania uprawnionych członków Rady podjęto następującą uchwałę:

UCHWAŁA 18 / III / 2017

Rady Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego - Państwowego Instytutu Badawczego
z dnia 16 sierpnia 2017 roku

w sprawie: opinii na temat zatrudnienia kandydata wyłonionego w konkursie na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zasobów Rybackich.

Na podstawie art. 29 ust. 2 pkt 12 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 poz. 1158), Rada Naukowa uchwała, co następuje:

§ 1.

Rada Naukowa wyraża pozytywną opinię na temat zatrudnienia dr Katarzyny Nadolnej-Ałtyn, kandydatki wyłonionej w konkursie, na stanowisku adiunkta w Zakładzie Zasobów Rybackich.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

W głosowaniu wzięło udział 18 uprawnionych członków Rady, oddano 18 głosów na „tak”.

Ad. 6 Nie poruszono innych spraw.

Zamykając posiedzenie Rady prof. **Z. Klusek** podziękował wszystkim za obecność i aktywny udział w dyskusji.

Przewodniczący Rady Naukowej MIR-PIB

prof. dr hab. Zygmunt Klusek

Protokół sporządziła:

Sekretarz Rady Naukowej

mgr Iwona Fey